

Slovenski dom

Štev. 5

V Ljubljani, v petek, 8. januarja 1943-XXI

Leto VIII.

Izključno pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
Izvoja Unione Pubblicità Italiana S. A. MilanoUredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana
Redazione Amministrazione: Kopitarjeva 6, LjubljanaConcessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano

Bollettino no. 957

Un sommergibile nemico affondato nel Mediterraneo

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Nella sirtica più accentuata attività esplorativa. E continuata la pressione di preponderanti forze sui nostri presidi del Sahara libico. Contrattacchi avversari condotti con impiego di consistenti reparti di fanteria non ottenevano in Tunisia alcun risultato. Il nemico era ovunque ricacciato sulle posizioni di partenza.

Formazioni della nostra aviazione hanno bombardato le basi portuali anglo-americane dell'Africa settentrionale francese ed in particolare le attrezzature di Bona suscitando violenti incendi sugli obiettivi.

Incursioni aeree causavano qualche danno nei quartieri centrali di Tunisi; pure a Kairouan venivano distrutte alcune abitazioni arabe; sono segnalate vittime fra le popolazioni.

In combattimento cinque apparecchi sono stati abbattuti dalla caccia germanica, uno dall'artiglieria della difesa.

Nelle acque di Pantelleria due nostri mas colpivano e facevano precipitare in fiamme un aereo, respingendo inoltre l'attacco di alcune altre. Un unità navale, al comando del tenente di vascello Saverio Marotta, ha affondato un sommergibile nemico nel Mediterraneo centrale.

Vojno poročilo št. 957

Sovražna podmornica potopljena na Sredozemskem morju

Italijansko uradno vojno poročilo št. 957 pravi: V sirtski pokrajini znatneje ogledni nastopanje.

Nadaljeval se je pritisk dosti močnejših sil na naše posadke v libijski Sahari.

Nasprotnikovi protinapadi v Tuniziji, izvedeni z uporabo krepkih pehotnih oddelkov, niso dosegli nobenega uspeha. Nasprotnik je bil povsod pogon na izhodiščne pozicije.

Oddelki našega letalstva so bombardirali angleško-ameriška oporišča v francoski severni Afriki, zlasti naprave v Boni ter povzročili silovite požare na ciljih.

Letalski poleti so povzročili nekaj škode po osrednjih predelih v Tunisu. Tudi v Kairouanu je bilo podrtih nekaj arabskih bivališč. Poročajo o žrtvah med prebivalstvom.

Nemški lovci so v boju zbilj 5 letal, 1 pa je sestrelilo obrambno topništvo.

V vodah pri Pantelleriji sta 2 naša protipodmorniška čolna zadela in v plamenih strmo glasila 1 letalo, povrh tega pa odbila še napad nekaj drugih.

Neka pomorska edinica pod poveljstvom poročnika bojne ladje Ksaverija Marota je na srednjem delu Sredozemskega morja potopila nasprotnikovo podmornico.

Rooseveltove prerokbe o poteku vojne in napovedi za povojni čas

Buenos Aires, 8. jan. s. Predsednik Združenih držav Roosevelt je pred izpolnjenjo zbornice imel govor. Bil je to eden izmed običajnih Rooseveltovih govorov. To pot je bil nekam korajžnejši, pa je vendar izdal govornikovo hudo skrb zaradi zbornice.

Ko je prešel na naštevane dogodkov, je zbornico postregel s sliko ultraoptimističnih pričakovanj in sicer v okviru groženj proti državam trojne zveze. Vsekakor v tej sliki manjkalo kakršni koli temeljni dokazov. Pri naštevanju dogodkov je dejal, da hudo deževje, strašansko blato in zelo skope prometne zveze združujejo bitko v Tunisu, kar dovoljuje osi, da ojačuje močnejše pozicije, pred katerimi je treba pričakovati hudih bojev.

Nato je govoril o zavezniških bojnih enotah v Rusiji, v Angliji in v Čangajskovi Kitajski. Omenil je vojaško silno pomembne načrte, ki izdelujejo za izkrcanje v Evropi, za izkrcanje, do katerega bi utegnili priti kdo ve kdaj, kjer koli ali pa na več točkah hkratu.

Z ozirom na vojno izdelavo je Roosevelt dejal, da je ponosen zaradi doseženih uspehov. Treba pa je v izdelovalni red prineči nekaj sprememb. Treba je na tem področju nekaj dodati, nekaj pa vzeti. Tistim, ki dvomijo o vrednosti ameriškega letalstva, lahko odgovori, da v celoti stvari ne stoji slabo.

Nato je razpravljal o potrebi novih vladnih ukrepov ter dejal: »Ne nameravamo pustiti stvari v takem stanju, da bi se z njim okorištili nepošteni dobičkarji in špekulanti. Samo nekaj malega je takih Amerikancev, ki jim je tek več kakor domoljubje. Treba se je zavedati, da živež in blago, ki ga pošiljamo čez morje, bistveno služi vojaškim ciljem.«

Ko je govoril o štirih vrstah svobodin, katere je obljubil svetu, je dejal: »Ljudje doma in na bojišču se sprašujejo, kaj mislimo pod tretjo svobodino: svoboda v zadoščevanju potrebam. Vsi hočejo, da bi Amerika po vojni več ne trpela zaradi zla, ki jo je mučilo v preteklosti, zaradi nezadostne prehrane, nezdravih stanovanj in podpor za nezaposlene.«

Nočejo pa se tega zavedati tudi v razdobju navideznega blagostanja, inflacije in varljivih bogastev, po čemer na vse zadnje pridejo do

Strnjenost Italije in Nemčije daje poročstvo za bodočnost

Preteklo leto je Italijo resno preskusilo, a zdaj je trdnejša ko kdaj prej

Hamburg, 8. jan. s. »Hamburger Fremdenblatt« je objavil dopis iz Rima, ki poudarja, kako so poostreval vojne z nastopem Nemčije proti boljševiški Rusiji 22. junija 1941 občutili v Italiji v letu 1942. Poleg tega je preteklo leto prineslo še drugo važno dejstvo: popoln spoj med vnanim in notranjim bojiščem, ki sta se zllili v eno samo bojišče, tako da so se vsi Italijani brez izjeme zavedali, da je vojna boj za obstoj dežele same. Ker sta usodi Nemčije in Italije zdaj neločljivo povezani, bi bilo odvisno vprašanje, ali je vzhodno bojišče bolj važno ali vojno prizorišče ob Sredozemlju. Pogoj za zmago se lahko ustvarijo na obeh bojiščih, kakor je tudi mogoče vojno izgubiti na obeh bojiščih. To ni odkritje, toda l. 1942. je vsem dalo jasen pojem o brezpogojnem tovarštvu med Italijo in Nemčijo, ki se je na obeh bojiščih izkazalo tudi v l. 1942. Prvotni italijanski ekspedicijski zbor v Rusiji se je okrepil v arma-

do in izpopolnjen je bil s celo vrsto brzih motornih čolnov na Ladoškem jezeru in na Črnem morju. Nemčija pa je poslala v Severno Afriko oklepne sile ter v Italijo protiletalske topove. Italijanske in nemške podmornice sodelujejo na Atlantiku. Gospodarsko sodelovanje se je stalno razvijalo: poleg premoga je Nemčija Italiji v nekaterih težkih trenutkih poslala znatne mere živeža in Italija je zdaj tudi deležna preskrbe iz zasedenih ozemelj. Italija pošilja Nemčiji ne samo živež, marveč tudi bistveno važne industrijske surovine. V l. 1942. je poslala v Nemčijo večjo število delavcev kakor l. 1941, ne da bi zaradi tega omejila svojo vojno izdelavo, ki je deloma tudi namenjena Nemčiji. L. 1942. so Angleži z ameriško pomočjo začeli s troinim napadom na Italijo, in sicer na kopnem, v zraku in s poplavo propagande, po kateri so upali, da bodo strli npravo moč italijanskega naroda. Zato sta italijanski na-

rod in fašistična vlada v preteklem letu doživela kar najresnejšo preskušnjo, a uspeh je bil, da je Italija ob koncu leta še bolj strnjena, zavestna in odločnejša kakor poprej. Na tej ugotovitvi sloni gotovost, da se bo Osi posrečilo obvladati položaj v Sredozemlju.

Podmornice ogražajo angleško preskrbo in prehrano

Rim, 7. januarja. s. Angleški list »Daily Mail« razglablja o nevarnosti osnih podmornic in zatruje, da »je podmornica naimočnejša osno orožje«, ki utegne zaveznikom zmago celo iztrgati iz rok. Nasprotnice podmornice so od vsega začetka močno omejevale uporabo naše pomorske sile in močno ovirale naše nastope na vseh vojnih popriščih. Bodoča vloga podmornic bo velika in zato osne sile z vso naglico pospešujejo njih gradnjo. Skoda, ki so jo podmornice naredile lani, je velika, toda kaže, da utegne to orožje letos posekati vse prejšnje rekorde. Dobro vemo, da se nevarnost ne zmanjšuje, pač na povečuje in da nasprotnik izdela več podmornic, kakor pa jih mi potopimo. Podmornica je tisti vzrok, zavoljo katerega morajo kmetovalci preorati letos milijon arov zemlje več kakor pa lani. Novih 50.000 ljudi bo potrebnih za čas žetve in mlačve. Podmornica je vzrok, zaradi katerega bo vprašanje prehrane bolj pereče kakor je bilo lani. Zadnje vrste podmornic so hitreje in močnejše kakor pa prejšnje. Naši protikrepi morajo preprečiti ta razvoj. Največje znanstvene glave v državi se morajo lotiti tega vprašanja, da bi našle učinkovito rešitev.

Angleški načrt za razdrobitv Sovjetske Rusije

Budimpešta, 8. januarja. s. Napovedi, ki so izšle v angleškem tedniku »Nineteenth Century« o bodočnosti Sovjetske Rusije, so, kakor piše sročnji »Budapesti Ertesyite« zgovoren dokaz za angleško sebičnost. Sestav majhnih evropskih držav bi po angleški sodbi pomenil zgledno ravnanje na celini. Ta misel ni nova. Prav njeno uveljavljanje je privedlo do sedanjega spora. Zaradi tega je razumljivo, da se mladi evropski narodi upirajo angleškemu načrtu, ki bi hoteli Evropo spet spraviti v sužnost. Toda kriče dokaz za brezmejno angleško sebičnost pa je načrt, ki ga razlaga omenjeni tednik in ki se bavi z razdelitvijo Sovjetske Rusije v majhne države. Sovjetska zveza bi torej morala za Angleže pobirati kostanj iz ognja, da bo potem videla, kako jo bodo prav zaradi tega koristili razdelili na majhne države. Anglija bi torej rada vladala Evropi ne samo na stroške svojih sovražnikov, temveč tudi na stroške svojih prijateljev. To sicer ne bi bilo nič drugega kakor dosledno uveljavljanje zgodovinske angleške politike, zoper katero so se k sreči dvignile osne države.

Smrtna nesreča poveljnika angleškega letalstva v Egiptu

Ankara, 7. jan. s. Pri letalski nesreči, ki se je dogodila blizu Kaira, se je ubila žena angleškega letalskega maršala sira Arthurja Dedderja. Pri tej priliki je našel smrt tudi letalski podmaršal Mac Laughay, poveljnik angleškega letalstva v Egiptu.

Ameriške izgube na notranji fronti

Buenos Aires, 7. jan. s. Predsednik ameriške komisije za civilno mobilizacijo Mac Nutt je izjavil, da je zaradi nesreč v vojni industriji padlo mnogo več Amerikancev, kakor pa je ameriških vojakov padlo ali bilo ranjenih in ujetih pri vseh pomorskih in kopenskih nastopih ameriške vojske.

Maršal Kvaternik preveden v rezervo

Zagreb, 7. jan. AS: S Poglavnikovim dekretom je bil maršal Slavko Kvaternik razrešen dolžnosti obrambnega ministra. Ohranil je vse pravice in časti, ki mu gredo kot maršalu v rezervi.

1500 letal nad Tokiom

Tokio, 7. jan. AS: Pri proslavi obletnice zmagovite vojne v vzhodni Aziji je včeraj zjutraj v popolnem redu letelo 1500 japonskih letal nad japonsko prestolnico. Zastopani so bili težki in lahki bombniki, lovski in ogledniška letala ter druge vrste letal.

Vesti 8. januarja

102 leti bo dopolnil 12. januarja nemški topniški general Teodor von Lombard. To je najstarejši nemški častnik in najstarejši odlikovanec z železnim križem. General Lombard je bil l. 1871. priča razglasitvi nemškega cesarstva v zgodovinski zrcalni dvorani francoskega kraljevega gradu v Versaillesu.

Znani angleški teniški igralec Austin, ki prebiva v Ameriki, je zavrnil poziv angleških oblasti, naj gre izpolnjevati svojo vojaško dolžnost. Austin utemeljuje odklonitev z verskimi in filozofskimi razlogi.

Nemška vlada je odpoklicala svoje dosedanje poslanike v Madridu, Tokiju in Nankingu ter jih dala na razpoloženje zunanjemu ministru. Na njihova mesta pridejo novi diplomati. Zaradi pomanjkanja rudnin so v Španiji začeli izkoriščati stare zapuščene rudnike, zlasti ležišča svine in zlata, ki so jih v dobrih časih zanemarili, češ da se delo ne splača.

Vsi sovjetski napadi ob Donu in okrog Stalingrada zavrnjeni

Prav tako so bile odbite ruske sile pri Velikih Lukih in Ilmenskem jezeru
V Libiji spopadi napadalnih oddelkov — V Tuniziji zavrnjeni nasprotni napadi — Letalski napad na Bono

Hitlerjev glavni stan, 8. januarja. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole uradno vojno poročilo:

Boji na področju Dona in Kalmikov ter na prostoru okrog Stalingrada trajajo dalje. Pri tem so nemške pehotne in oklepne divizije v sodelovanju z močnimi oddelki letalstva in romunskih bojnih letalcev zavrnile vse sovjetske napade. V protinapadu je bilo na enem mestu uničenih 20 sovjetskih oklepnikov.

Napadalni oddelki so uničili na srednjem odseku bojišča številne sovjetske bojne postojanke.

Nepretrgani napadi na Velike Luki in jugovzhodno od Ilmenskega jezera so bili zavrnjeni. Izhodiščne postojanke je razbil že topniški ogenj. Uničenje tamkaj obkoljene sovjetske skupine sil je pred zaključkom.

Kneginja piemontska sprejema rojake iz Vzhodne Afrike

Napoli, 8. januarja. s. Včeraj dopoldne ob 9.50 so se s posebnim vlakom pripeljali iz Brindizija italijanski rojaki iz Vzhodne Afrike, ki so doma iz zalernske in napolske pokrajine. Za to priliko je bila vsa železniška postaja v Napoliu v zastavi, na peronu pa so bila razvrščena zastopstva Črnih sraj, ženskih fašistov in prostovoljne strežnice italijanskega Rdečega križa. Rojake so na kolodvoru pozdravili prefekt, zvezni tajnik, župan, zastopnik pokrajinskega načelnika ter druge civilne in vojaške oblasti. Ob 10 je prispela na kolodvor kneginja Piemontska s spremstvom. Sprejeli so jo zastopniki oblasti, po rimsko pa jo je pozdravila množica ljudstva, ki se je zbrala na kolodvoru, nakar se je kneginja podala v čakalnico I. razreda, kjer so večje napolske tvrdke razstavile razno obleko, ki so ga poklonile beguncem.

Potem je Marija Piemontska obiskala oddelke za izdajanje živilskih nakaznic ter okrepčevalnico, ki jo je uredila zveza bojevnih fašistov. Tam so mlade fašistkinje delile tople pišče. — Vzvišena gospa se je ljubezno razgovarjala z rojakinjami, ki so se bile vrnile v domovino ter se živo zanimala za njihove razmere, zlasti pa še, če imajo kaj otrok in kako je z njimi. Ko je kneginja zapustila postajo, ji je ljudska množica, ki se je bila zbrala pred kolodvorom, priredila tople manifestacije.

Romunski narod ob godu maršala Antonescu

Bukarešta, 8. januarja. s. Za god maršala Antonescu izrekajo romunski listi državnemu voditelju vse priznanje in hvaležnost romunskega naroda. Kot preroditelj države in izvojevalci novih meja in kot vrhovni poveljniki vseh oboroženih sil je maršal Antonescu končal svoje najtežje poslanstvo, s tem da je prevzel v najtežjih trenutkih Romunije vodstvo države. Danes pa je nosilec volje vsega romunskega naroda, katerega bo povedel do končne zmage. List »Vialza« piše: Danes hočemo dati svoje priznanje in ljubezen do maršala Antonescu za velike pridobitve, ki jih je dal romunskemu narodu, s tem da mu je dal kralja, osvobodil državo ter ji vrnil notranji mir in priboril slavo. Vse priznanje in hvaležnost gresta tistemu možu, ki je znal narod potegniti z roba propada in ga povesti v zmago skozi strašen boj proti najhujšemu sovragu: proti boljševizmu.

Nemški glas o težavnih nalogah ameriške zbornice

München, 8. jan. s. »Münchener Zeitung« se bavi z novim zasedanjem ameriške zbornice in na kratko omenja težave, ki jih bo Roosevelt moral premagati zdaj, ko se je njegova večina tako znatno skrečila. Notranji dolg v Združenih državah je narastel — kakor je pred nedavnim pisal severnoameriški tednik »Times« — na več ko 100 milijard dolarjev. Rooseveltov proračun za leto 1943 pa določa še nadaljnjih 100 milijard izdatkov. Čeprav nove takse lahko zvišajo davčni donos Združenih držav, vendar bo državni dolg dosegel kmalu nove viške. Poleg tega mora predsednik Roosevelt doseči od zbornice, da podaljša veljavnost zakona o posojanju in dajanju v najem, zakona, čigar veljavnost poteče 30. junijem 1943. V zvezi s tem sta senatorja Buttler in Wheeler že stavila vprašanje o delovanju in uspehih pristojnih oblasti, ki jim je ta naloga zaupana, ter

sta tudi zahtevala, da je v bodoče treba uvesti strožje nadzorstvo.

To je tista skeleča rana, in za nikogar več ni skrivnosti, da so Združene države zašle v neugoden položaj pri oskrbi z živil, orožjem in surovinami. Mnogi trdijo, da gre preveč blaga v tujino na škodo vojske, ki je doma. Dokaz temu sklečemu položaju je odstop načelnika preskrbovalnega urada pri notranjem ministru, Paula Gordona, ki je poleg tega imel tudi nalogo, skrbeti za prehrano na posestih Združenih držav v Zahodni Indiji in na Antilih, kjer že nekaj časa dobesedno trpe lakoto. Njemu se ni posrečilo najti niti zadostnega števila ladij za pošiljanje živil na Portorico, kjer tudi grozi pravo pomanjkanje, in se rajši odločil, da odstopi, ter tako pustil težko vprašanje nerešeno.

Slovesna proslava fašistične Befane v Ljubljani

Ljubljana, 7. januarja.

Dne 6. t. m. so razdelili zavoje fašistične Befane mladim organizirancem GILL-a. Zjutraj so se zastopniki oblasti podali na sedež Zveznega poveljstva GILL-a, kjer so bila razdeljena darila v zavojih za male in mlade Italijane.

Navzoči so bili Eksc. Visoki komisar Grazioli, Eksc. general Gambara, Zvezni tajnik, general Ruggieri, župan, kvestor in druge oblasti.

Po pozdravu Kralju in Cesarju in Duceju, ki ga je odredil Visoki komisar, so vse organizirance v popolni obleki zapele himno »Giovinezza«. Nato je Zvezni tajnik v hitrem pregledu podal podatke obdaritvenega Visokemu komisarju, ki je nato v kratkih besedah razložil in osvetlil pomen manifestacije, ki je nov jasen dokaz skrbi in skrbstva fašističnega režima, ki se razteza na to novo italijansko pokrajino.

Nato se je izvršila razdelitev daril, ki so jih organiziranci, katere so si sledile v vrsti, sprejemale iz samih rok Visokega komisarja, Eksc. generala Gambara, Zveznega tajnika in drugih oblasti.

Eksc. Grazioli in oblasti so nato zapustile sedež GILL-a, navdušeno pozdravljale manifestacijo vere v Duceja, ki so jo priredili vsi navzoči. Nato so se podali v kino Union, kjer so na delitev daril čakali mladi moški organiziranci.

V kinu Union

Po pozdravu Kralju in Cesarju in Duceju, ki ga je odredil Visoki komisar in po močnem vzklikanju Oboroženim Silam, so se tribuni približali organiziranci, katerim so oblasti razdelile darila, ki so obsegala oblačila in življenjske potrebščine.

Tudi ta simpatična slovesnost se je končala s himno »Giovinezza« in z navdušeno manifestacijo vere na naslov Duce, čigar imenu so

vsil navzoči živahno vzklicali. Slovesnost je vzbudila najživahnejše veselje med mladimi Slovenci, ki so mogli videti, kako skrbijo ustanove režima zanje prav tako, kakor za njihove italijanske tovariše.

Oblasti med bojevniki

Oblasti so se nato udeležile slovesnosti, ki so se razvijale na Taboru, kjer je bila pripravljena menza v oskrbi Dopolavora Oboroženih Sil in čicer za številno zastopstvo vojakov iz ljubljanske posadke.

Po pozdravu Kralju in Cesarju in Duceju, je general Gambara v kratkih besedah v imenu bojevnikov iz te zone operacij tolmačil zahvalo stranki in tolmačil njihovo prisego »pobiti partizane, pa naj velja, kar hoče«.

Oblasti so nato razdelile ovoje, ki so obsegali nagrade v denarju.

Cez dan so se Zvezni tajnik in člani direktorija podali v razne vojašnice po mestu, da bi tovarišem v orožju razdelili darila, ki jih jim je poslala stranka po glavnem stanu Kraljeve vojske. Zveznega tajnika in voditelje so povsod sprejeli z navdušenimi manifestacijami za Duceja in s temi manifestacijami so bojevniki še enkrat hoteli izraziti svojo voljo za zmago.

V vojaški bolnišnici

Popoldne se je zaupnica ženskih fašistov ob enem z nekaterimi fašističnimi ženami podala v vojaško bolnišnico, da bi še enkrat prinesla svoje besede okrepitve slavnim ranjenim in bolnikom.

Ko so delile darila stranke, so tovarišice ženskega fašija hotele biti blizu vojakov tudi na ta dan krščanskega praznika.

V fašističnem Dopolavoru

V navzočnosti Zveznega podtajnika Capursa in zaupnice ženskih fašistov je predsednik fašističnega Dopolavora v Ljubljani razdelil otrokom članov v zavojih darila, ki jih je dala na razpolago Zveza fašistov.

Enzo Selloni — Zvezni podtajnik v Ljubljani

Ljubljana, 7. januarja.

Tajnik Stranke je na predlog Zveznega tajnika imenoval fašista Enza Selloni letnik 1911, vpisan v Stranko od leta 1929 (tretji fašistični nabor), prostovoljec v O. M. S. in v sedanji vojni, za Zveznega podtajnika naše Zveze fašistov.

Hodnik pred mesarsko tržnico bo odslej razsvetljen

Ljubljana, 8. januarja.

Že večkrat smo omenili, da moramo biti meščani ponosni na svoje mesarske stojnice, ki niso le zelo praktične, ampak so tudi v lep okras ljubljanskega mesta. Sprva je pri stojnicah manjkalo še to in ono, kar so sčasoma izpopolnili in tako je notranost zdaj že čisto urejena.

Nekaj pa smo pri stojnicah že od zgraditve sem hudo pogrešali. To je bila razsvetljava na dolgem stebriščnem hodniku od enega konca do drugega. Ko se je stembilo, je bilo od franciskanskega mostu pa do žrnjskega tako temno, da si videl komaj nekaj korakov pred seboj. Le nekaj zastrih luči je gorelo pri branjevkah na Pogacarjevem trgu, pa ena ali dve plinski svetilki na semenišnem poslopiju, sicer pa nikjer nobene razsvetljave.

Včeraj pa so delavci mestne elektrarne ves dan imeli opravka na hodniku pred stojnicami. Napeljavali so električne žice, vrtali luknje v zid in si dali dela z vsem tistim, kar je potrebno za novo električno napeljavo. Delo jim je šlo hitro od rok in ob prvem večernem mraku so zagorele na obeh hodnikih močne luči. Po tri v vsakem hodniku. Kar prijetno je bilo videti, kako se je vsa okolica okrog tržnice kar pomladila, tako je svetlo, da niso potrebne nobene druge luči več.

Zelo prav je, da so mestni inštalaterji postavili po eno izmed luči tudi na vmesne prehode, kjer imajo klobasnice, prodajalec dišav in pa branjevka svoje stojnice, ki so bile vse doslej brez elektrike in so morale prodajati v mraku ob luči petrolejke ali sveče. Zdaj jim ne bo treba več posedavati ob tako piškavi luči, saj

Tajnik komunistične partije Slavko Šlander ubit

Vneti sodelavec komunističnih prvakov Kidriča, Baerlerja, Lemeža in Rusa, tajnik komunistične partije Slavko Šlander, zobotehnik, po rodu iz St. Pavla pri Prebodu, je ubit Slavko Šlander, ki je bil že pred vojno vnet propagator komunizma pri nas, je skrivni mnogih nesreč, ki so zalele naše ljudstvo pri nas in na Sp. Štajerskem.

Tako sega roka pravice počasi, pa zanesljivo po vseh krvnikih našega ljudstva. Pred dnevi so lantje s polske skupine ujeli pri Pijavi Gorici politkomisarja in nadzornika komunističnih tolpa med Orlom in Pugledom VI. Stepišnika, po rodu iz Ljubljane, uslužbenca Mestne hranilnice.

Partizanski zločini v Temeniški dolini

Iz St. Vida pri Stični so prispela poročila o groznih zločinih partizanskih tolpa v Temeniški dolini. V Dolah pri Velikem gabru so partizani ujeli, obstrelili, nato strašno mučili, nazadnje pa zaklali 25letnega posestniškega sina Lesjaka. S seboj so odpeljali tudi Tičkovega Lojzeta, katerega usoda še ni znana. V Dolenji vasi so zažgali veliko Groznikovo (Spanovo) domačijo ter jo popolnoma oropali. Otroke so hoteli zapreti v gorečo hišo, pa jih je rešila služkinja. Napadli so tudi Primskovo, kjer so zažgali občinsko hišo in še tri kmečke domačije, med temi tudi hišo trgovke Adamčijetove Ane. Nesrečno ženo, ki je bila tik pred porodom, so partizani obstrelili, da se ni mogla rešiti iz goreče hiše in je živa zgorela.

Vsa dolina je pod vplivom pretresljivih partizanskih zločinov, s katerimi hočejo partizani ustraševati ljudstvo, ki jim je obrnilo hrbet in jim napovedalo boj. Padajo žrtve, partizani pa naj vedo, da njihova zločina le podžigajo ljudsko jezo, ki bo prišla v pravem času tudi na morilske skupine na tem področju.

imajo nad seboj imenitno veliko električno hruško z močno žarico.

Meščani, posebno pa tisti, ki jih ob vsakem času pot vodi mimo stojnic, bodo gotovo hvalili mestni občini za njeno prizadevanje, dati tudi temu mestnemu kočku več razsvetljave.

CINEMA — UNION — KINO

Tatinska perica obsojena na 4 leta in 3 mesece

Ljubljana, 8. januarja.

Zboru treh sodnikov, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Rajko Lederhas, je skušala na vse načine in kripke dokazovati in izkazati svojo nekrivdo in nedolžnost samska perica Marta Zupančičeva, rojena 28. julija 1895 v Zavrbi, občina Litija, stanujoča v Ljubljani, Hrenova ulica št. 16, ki je bila že večkrat kaznovana. Ta perica je znala izrabiti zaupanje stranke, ki ji je nato po malem odnesla velikansko množino različnega perila in drugih stvari. Prav perice so one osebe, ki jim stranke v polnem zaupanju izročajo svoje najboljše perilo in oblačila v pranje, da jim ga nato vrnejo lepo čistega in osušenega.

Državni tožilec je perico Marta obtožil dvojne zločinstva tatvine. Prva razprava je bila že 16. decembra lani, na kateri se je Marta zelo zgovorno in obsežno zagovarjala ter se sklicevala na vse mogoče priče in razbremenilne dokaze. Marta je bila znana tudi kot tihotapka, ki je bila lasti strokovnjakinja v prenašanju saharina. Druga razprava se ni prinesla v Martine zadeve popolne razjasnitve, zato je bila 29. decembra vnovič prekinjena ter se je včeraj, 7. t. m., ob 9 dopoldne nadaljevala pod predsedstvom s. o. s. g. Rajka Lederhasa. Trajala je dobri dve uri.

Državni tožilec g. Branko Goslar je Marta Zupančičevo prvi obtožil, da je v času od 6. junija do 30. septembra lani v več ugrabkih odnesla Mariji Jurčičevi najrazličnejše perilo, oblačila, kakor tudi druge stvari. Obtožnica navaja vse ukrade.

Sindikati hišnih posestnikov. Prvo društvo hišnih posestnikov in Društvo posestnikov novih hiš ter ostali posestniki v Ljubljanski pokrajini so po uredbi Visokega komisarja združeni v sindikat hišnih posestnikov, ki se je te dni preselil v palačo Bata Ulica 3. maja št. 1-II. Poslovne ure so od 8—12 in od 3—6. Informacije se dobe po možnosti od 9—12. Člani so vsi hišni posestniki, ki so podvrženi zgraditvi in bodo določeno članarino pobirale pristojne davčne uprave.

dene predmete v 98 točkah. Odnesla je Jurčičevi tudi 3700 lir gotovine. Celotno škodo je Jurčičeva cenila na 13.568 lir. Odnosala pa je tatinska perica najrazličnejše perilo, nogavice, posteljnino, razno kuhinjsko posodo, dalje nekaj živil. Dobe sedno je oplenila oškodovankino stanovanje. Marta je svoj čas služila pri tej gospe, ki je bila odstopna iz stanovanja. Marta pa je izkoristila razmere in hodila po malem v stanovanje, da je odnašala stvari in jih prodajala. Obtoženki je dalje obtožnica naprtila še drugo vlogo, to tatvino, da je junija in julija lani Ani Bakovnikovi odnesla za 600 lir platna in še nekaj drugih stvari.

Perica Marta je v bistvu priznala, da si je prisvojila nekaj perila, toda imela je namen Jurčičevi vse vrniti. Krivdo pa je zvržala tudi na druge ženske, češ da so tudi te zahajale v stanovanje omenjene gospe. Svoj zagovor pa je vedno menjavala. Prišla je tudi v nasprotje in je bila njena obramba kaj šepava in smešna.

Včeraj je naposled mali kazenski senat izrekel sodbo. Marta Zupančičeva je bila zaradi zločinstva tatvine v zadevi Marije Jurčičeve obsojena na 4 leta in 3 mesece robije, oproščena pa je bila od obtožbe v zadevi Bakovnikove.

Mali kazenski senat je na predzadnji dan starega leta obsodil 39letnega šoferja Ivana Brišnika, ki je rad tihotapil valuto, in 56letnega mehanika Franceta Koritnika zaradi prestopa poveljstva 13.680 lir in sicer prvega na 1 leto in 3 mesece, drugega na 1 leto in 7 mesecev strogega zapor. Bilo je julija leta 1941, ko jima je v St. Vidu ob Savi v Zaletelevi gostilni izročil neki trboveljski trgovec 1800 nemških mark, da bi jih za njega izročila njegovi sestri v Ljubljani. Denar pa sta si sama med seboj razdelila in se nato izgovarjala, da sta ga izgubila odnosno da so jima ga drugi vzeli.

Zahtevajte povsod naš list!

S S VAN DINE:

Skrivnostni tekač

Kriminalni roman

»Počasi, počasi, gospod narednik,« se je oglašil Vance. »Ne jadrajmo v temo, zlasti pa se nikar ne preveč veselim. Ostanimo pri dejstvih in pri zdravem razumu, kajti boljše bo tako.«

Profesor nas je popeljal v dvorano za sestanke. Opazil sem, da so bile zavese pri oknih spuščene in da je električna luč še gorela.

»Vse sem pustil tako, kakor smo našli,« je dejal profesor.

Markham se je približal mizi, ki je bila spletena iz vrhovih šib in je stala na sredini dvorane. Pardee je sedel na stolu in z gorjuni delom telesa ležal čez mizo. Otrpana in stegnjena desna roka je še vedno stiskala avtomatično pištolo. Na desnem senu je imel sirašno rano. Velika mlaka strjene krvi je tvorila nekako žalostno gloriolo okrog mrtvečeve glave.

Nismo pa postali pozorni toliko na Pardejevo truplo, kakor na papirnat grad, ki je stal na mizi. Krasen grad, zračen in lahki, ki ga je potrpežljiva roka rahlo postavila med časopise in ilustrirane revije. Stiri pušice, snete z zidu, so označevale vogale majnega dvorišča. Majni drevoredi in obrisi vrtnih gredic so bili narejeni iz žvi-

galic, ki jih je potrpežljiva roka postavila drugo za drugo. Vse je bilo tako natančno narejeno, da bi bil takšnega gradu gotovo vesel vsak otrok, če bi ga dobil recimo za Miklavža. Svojevrvstna zgradba, ki je stala poleg mrtveca, je celotnemu prizoru dajala značaj nepopisne in nenavadne tragike.

Vance, ki ni mogel skriti svojega vznemirjenja, je po dolgem molku tiho sploščljivo dejal:

»Hic iacet John Pardee... In tale grad, ki ga je on zgradil, je grad iz papirja...«

Stopil je korak naprej, kakor da bi si hotel pobližje ogledati tisto slabotno zgradbo. A komaj se je malo zadela ob rob mize, že se je grad podrl.

Ko se je tudi Markham nekoliko opomogel od svojega začudenja nad tem papirnatim gradom, je vprašal Heatha:

»Ste obvestili zdravnika?«

»To se razume.«

Narednik je bil ob pogledu na truplo kot hipnotiziran. Stopil je k oknu in odgrnil perzijske zavese. Dvorana je bila v hipu vsa razsvetljena.

56. Nato se je Heath spet vrnil k trupu in si ga začel pozorno ogledovati.

»Zdi se mi,« je pripomnil, ko si je ogledoval samokres, ki ga je mrtvec še vedno stiskal v roki, »da je to tisti samokres kalibra 7 milimetrov, ki ga je zadnjič nekdo nemadno prinesel nazaj v omaro.«

»O tem ni dvoma,« je pritrdil Vance in si vzel iz doze novo cigareto.

Heath se je zasukal, stopil k omari ter začel pregledovati predal.

»Tu ga ni. Morda ga bo pa gospodična Dillardova prepoznala.«

Ni se izgovoril teh besed, ko je že padel v sobo Arnesson v gosposki pidžami.

»Za božjo voljo!« je vzkliznil. »Pravkar mi je Pyne povedal to žalostno novico.« Zbegnuto se je ozrl naokrog in nadaljeval:

»Samomor? E, čudno... Zakaj pa se ni usmrtil doma? Res, lepa domisljica, iti v tujo hišo in si tam pogneti kroglo v glavo... Poslušajte, prosil bi vas, da ne dopustite, da bi ga Bella videla. Ubogo dekle je preveč petlo, da bi preneslo še ta novi prizor.«

»Truplo bom takoj po zdravniškem ogledu ukazal odpeljati,« je dejal Heath precej suhoparno. »Med tem časom pa res ni nobene potrebe, da bi gospodična Dillardova morala priti semkaj.«

»Dobro je.«

Arnesson je bil še nekaj časa zatopljen v ogledovanje trupa, nato pa se je trpko nasmehnil in dejal tiho, kakor bi govoril sam s seboj:

»Ubogi vrag! Življenje je bilo pre-

težno za njegove rame... Nadvse občutljiv je bil, sanjav in brez vsake strasti razen do šaha! Jaz sem namreč prepričan,« je nadaljeval in pri tem pogledal Vanceja, »da so k temu njegovemu žalostnemu koncu ne malo pripomogla razočaranja, ki jih je doživel s svojimi šahovskimi novostmi...«

»Dovolite,« se je oglašil Vance. »Malo prej je na mizi še stal papirnat grad, ki ga je po vsej verjetnosti zgradil Pardee sam.«

»Mislite? Čudno je to... Hotel se je še malo pozabavati, preden si je vzel življenje! A zdaj se mi to neverjetno... Veste, kaj?«

»Ne, treba je tudi v tem primeru, kakor v prejšnjih, pomisliti na to, da otročarija ni igrala postranske vloge. Resni ljudje se pač ne ukvarjajo s tem, da bi postavljali papirnat gradove. Najmanj pa še nekaj minut pred samomorom.«

»Tako je,« je potrdil Arnesson in zazdel, »če dovolite, se grem obleč, je dejal in odšel.«

Profesor Dillard, ki je bil pozorno opazoval svojega nečaka, kakor bi ga hotel po očetovski grajati, se je obrnil k Markhamu in dejal:

»Sigurd vedno na svojevrvstni način kroji svoje duševno razpoloženje. Prosim vas, da ne obsojate preveč strogo njegove brezbriznosti, ki je samo navidezna.«

Preden bi Markham sploh mogel odgovoriti, je Pyne že privedel v dvorano policista Burkeja. Vance je tako

imel spet priliko, da je na kratko zaslišal hišnika.

»Povejte malo, Pyne, kako je bilo zjutraj, ko ste stopili v dvorano za sestanke?«

»Vedel sem, da je bila tista shramba zraven zaprta,« je odvrnil Pyne, »in sem si mislil, da bi bilo dobro, če bi odprl vrata in spustil malo svežega zraka v dvorano. Tedaj sem opazil, da so vse zavese spuščene...«

»Ali ni pri hiši navada, da bi jih vsak večer spuščali?«

»Ne, gospod, v tej dvorani ne.«

»Kako pa se spuščajo te perzijske zavese?«

»Navadno na polovico.«

»Dobro. In kaj ste videli davi, ko ste odprli vrata?«

»Prvo, kar sem storil, je bilo, da sem ugasnil luč. Mislil sem si, da jo je najbrž snoci gospodična pozabila ugasniti. In tedaj sem že opazil ubogo gospoda. Takoj sem o tem obvestil gospoda profesorja Dillarda.«

»Ali kuharica Beedle kaj ve o tem?«

»Da, ve. Obvestil sem jo takoj po prihodu vaših gospodov.«

»Kdaj pa sta šla vidva z Beedle snoci k počitku?«

»Ob desetih.«

Ko je Pyne odšel, je Markham obrnil k profesorju Dillardu in dejal:

»Zelo bi vam bili hvaležni, če nam daste kakšno pojasnilo o dogodku. Kaj če bi šli v zapor?«

Profesor se je strinjal.

ČAROVNIČINA

TOMAŽIČ-BERANEK

27.

Dečko se zazrl čez valujoče rženo polje; žitne bilke so enakomerno dvigale in sklanjale svoje cvetoče klasove. V večerno zarjo se je na nizkem hribu dvigal prelep gradič. Nad to čudovito lepoto je grofič kar onemel.

Po stezi pa je prišel tedaj čarovnik; tudi on se ustavi in ostrmi, ker svojim očem kar ne more verjeti.

28.

Čarovnik stopi k cvetoči rži in vagne roki po žitnih bilkah, da mu je klasje šlo skozi prste. Šele tedaj se prepiča, da je ržena njiva prava in da ga oči ne varajo.

Tedaj stopi k dečku ter ga potegne za desnico:

»Prvo delo si izvršil; sedaj pojdi domov! Jutri dobiš drugo nalogo!« in oba odideta v kočo.

Najnovejše dejanje partizanske „ljubezni“ do Slovencev

Na Dobu pri St. Rupertu so partizani v božičnih dneh, praznikih ljubezni in sprave, zverinsko mučili in zažgali več ljudi

Kronika strašnega gorja in nesreč, ki so ju našemu ljudstvu vse leto pisali s krvjo komunisti in partizanski zvodniki z zločinstvi, poboji, umori in požigi in nasiljem, bo med drugimi zadnjimi žalostnimi dogodki v preteklem letu pisala tudi o novem zverinstvu partizanskih tolp na gradu Dob pri St. Rupertu. Na vrsto je prišel ta kraj, katerega je Valvazor imenoval paradiz Dolenjske. Partizanskim drhlim ni bilo dovolj, da so v preteklem poletju pomorili v šentruperski fari 21 ljudi, med njimi dva duhovnika, sedaj so se lotili še nedolžnih žen in otrok.

Zaloigra na Dobu, kjer je umrlo strašne smrti 27 življenj, kriči do neba po masčevanju nad krivico in grozodejstvi, kakršnih naš rod še ni doživel na naši zemlji. Dogodek na Dobu vpije po pravici in ta mora očistiti tudi ta zločin.

Partizani so že dalj časa kovali načrt, umoriti šentruperskega župana Mavsarja in njegovo družino. Mavsar je za to vedel, vendar tega ni mogel verjeti, saj res ni storil nikomur nič zalega. Bil je le vsakemu v pomoč. Njegova hiša je bila zatočišče in zbirališče revnih in pomoči potrebnih. In kdo ga ni poznal? Poznala ga je vsa Dolenjska in Ljubljana. V času 7-letnega županovanja je mnogo storil za šentrupersko občino. Imel je toliko dela za druge, toliko potov za druge, da se ni mogel posvetiti dovolj niti svoji veliki družini z 10 otroki, katere pa ni zanemarjal, saj je bil vzoren družinski oče in priden ter delaven kmet, ki si je z žulji vzorno uredil svoj dom.

Ko so mu minulo jesen partizani dvakrat oropali premoženje in zažgali zidnico, se je prejšnjemu odneslo 80 hl vina, ter mu neprestano grozili, so prijatelji in sosedje pregovorili župana, da se je z vso veliko družino umaknil s svojega doma v Prapročah v graščino Dob, kjer mu je grof Logoteti dal skromno zatočišče. Tja so na praznik sv. Stefana pridrveli partizani. Vodil jih je Tominc Milan iz Sent-Rupertu. Partizani so napadli grad z bombami

ter grad zažgali. Zgoreli so: grof Logoteti, grofica in 17 letni grofič, župan Mavsar, njegova žena Terezija, 20 letni sin Marko, znani športnik in balkanski prvak v metanju kopja, 17 letna Marija, 14 letni Peter in 9 letni sin Stanko. Mavsarjevemu sinu Jožetu in njegovemu 11 letnemu bratu Vilku se je na čudežen način posrečilo, da sta ušla gotovi smrti. Tako je umrlo grozne smrti 6 članov Mavsarjeve dobre družine. Pogrešajo tudi 18 letnega Mavsarjevega sina Cirila, katerega še niso našli. Pogled na zgorela trupla je bil strašen.

S štajerskega

V Kozjem je umrl ugledni in priljubljeni živnozdravnik Mozer. Naj v miru počiva!

Zborovanje letalske zaštite. V nedeljo je bil v Mariboru prvi apel pripadnikov letalske zaštite. Vodja Klepp je okrožnemu vodji prijavil 600 moč, ki so se zbrali, da prejmejo navodila za njih delo.

Diletantski oder v Konjicah je bil ustanovljen v okviru tovarišice Schusterjeve. V nedeljo so uprizorili prvi dve enodejanki. Dvorana je bila razprodana, občinstvo pa je navdušeno odobravalo igrakem. V odmorih je igrala konjeniška godba. Konjiški diletanti so si zastavili nalogo, da bodo redno uprizorjali predstave v Konjicah in v okolici.

Poroka. Za Božič sta se poročila v Mariboru g. Zane Robnik iz ugledne mariborske družine in gđ. Marta Kapunova iz Ljubljane. Obilo sreče!

Smrt slepega celjskega glasbenika. Dne 17. decembra je umrl v Gradcu po kratkem trpljenju skladatelj in virtuos Edvard Interberger, star 75 let. Slepi mojster je bil v Celju splošno znan. Oslepel je po boleznih v zgodnji mladosti. Kot glasbenik je bil posebno vnet za Bacha in je postal virtuos na orglah. 40 let je bil organist evangelijske cerkve v Celju, kjer je prijel letno po dva cerkvena koncerta. Zapustil je obilo skladb, od katerih so pomembne izšle tudi v tisku. Starostne tegobe so ga pripravile č. tega, da se je tik pred sedanjo vojno preselil k sestri v Gradec. Nedavno je nesrečno padel in zato v miru izdihnil.

Žrtve so morale prestati strašne muke, ker so jih imeli zvezane v hlevu, kjer so jih strašno mučili. Ljudje, ki so prihitali na grozo vzbujajoče klice žrtev na pomoč, pripovedujejo, da so partizani preprečili vsak dohod s strojnimi ter grozili s smrtjo tudi drugim. Po strašnem mučenju so zvezane mučnike vrgli v ogenj ter jih zaklenili v goreči grad, da so živi zgoreli. Grofica je od same groze in mučenja znorela in so jo v takem stanju vrgli v ogenj.

Ponosni Mavsarjev dom v Prapročah, kjer so se nekdanj zbirali reveži in premožni, ugledni in preprosti, je danes tih in zapuščen. Le grob, v katerega bodo položili številne žrtve, kriči v nebo in vsem tistim, ki kakor koli pomagajo pri takih zločinstvih dejansko ali s propagando, da masčevanje mora priti, kajti kri pravičnih terja pravico.

Šport

Preteklo nedeljo je celovski hokejski klub KAC, ki je tudi Ljubljancem znan po večih gostovanjih pred leti, igral prvo letošnje tekmo s Beljakom, ki ga tudi v Ljubljani poznamo. Celovčani so se pokazali kot odločno bolj igralci in so goste premagali kar z dvoštevilkim rezultatom. Rezultat se je glasil 14:1 (4:0, 5:1, 5:0). V celovškem moštvu je igral zopet znani Egger, ki je dal tudi litirjanom pred leti velike brigo in skrb.

Za veliko letošnje zimsko plavalno tekmovanje čez japonsko reko Sumida blizu Tokija se je prijavilo nič manj ko 300 tekmovalcev. Razen plavanja so bili na sporedu tudi skoki s stolpa. Veliko je bilo tudi zanimanje med občinstvom za plavanje v bojni opremi. Letošnje tovrstno tekmovanje je bilo že peto zapored.

V Parizu so imeli za božične praznike veliko teniško prireditev. V pokritem igrišču sta se pomerila Petra in Destremu. Zmagal je Petra z rezultatom 6:3, 6:4, 11:13, 6:2. Petra se je tokrat pokazal v prav dobri formi in je premagal tudi nekdanjega svetovnega prvaka Cochetta in pa Bousuaja.

Potem ko je Nemčija pa tudi Italija izdala vrstni red najboljših teniških igralcev, da je zdaj izdala tudi Francija. Francoska tabela izgleda takole: Destremu, Bousuaj, Petra, Abdessalam in Dessala; pri damah pa takšnale: Lafargue, Weivers, Dodille-Payot, Seghers, Mellerio in Laisne.

Prvo nedeljo v letošnjem letu so imeli veliko smučarsko prireditev tudi na Kitzbühlu. V tek

Ljubljana

Obvestila

Nocojšnji komorni koncert, ki ga bodeta izvajala violinist Jan Slajs in pianist Anton Trost, bo imel naslednji spored: 1. Veracini — Respighi: Sonata št. 6 v e-molu; 2. Beethoven: Sonata op. 30 št. 2 v c-molu; 3. Borkievicz: Sonata op. 26. — Koncert bo prav gotovo velik umetniški užitek, zato aa njega še prav posebno opozorjamo. Vršil se bo v veliki filharmonični dvorani, začete točno ob pol 7. — Vstopnice v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

Sedaj sem šele doživel božič, s temi besedami se je poslovil nek obiskovalec uprizoritve Timmermansovih »Treh kraljev« na Rokodelskem odru in tako najbolj jedrnatno označil miselno globino in umetniško prepričevalnost tega dela. Iz nepotvorne robote življenja je pesnik izluščil najlepše, kar premore človeška duša in nam v tesnobi naših dni odprl večnostne razglede. Pri treh doseganih razprodanih uprizoritvah jih je mnogo našlo svoj božični mir, zato opozorjamo na poslednjo ponovitev, ki bo v nedeljo ob 5 pop.

Mladinska predstava Vombergerjeve božične igre »Vrnitev« bo v nedeljo 10. januarja ob 4 pop. v franciskanski dvorani. Cene vstopnicam za to zadnjo predstavo so znižane. Preskrbite si pravočasno vstopnice v trgovini Štiligoj, Franciskanska ulica 1.

„Roža sveta“ bo kmalu izšla.

Na V. simfoničnem koncertu, ki bo v ponedeljek 11. t. m. v veliki unioński dvorani, bodo solistično nastopili v Corelljevem Concerto grosso trije naši odlični solisti, in sicer: violinista Karlo Rupel ter Leon Pfeifer in čelist Cenek Sedlbauer. Vsi trije uživajo v našem koncertnem življenju pomemben sloves, zato smo prepričani, da bodo tudi tokrat svojo nalogo sijajno izvedli. Klavirski part v tem koncertu bo izvajal Bojan Adamič. Poleg Concerto grosso je na sporedu še 5. simfonija, ki jo je napisal Čajkovski in Adamičev Scherzo. V. koncert našega simfoničnega orkestra bo vodil dirigent Drago Mario Šijanec, ki uživa pri nas sloves odličnega dirigenta, ki pa je tudi zelo spreten in srečen v sestavi sporedov simfoničnih koncertov. Vstopnice v knjižarni Glasbene Matice. Začetek koncerta bo točno ob pol 7 zvečer.

Licitacija zastavljenih predmetov bo v torek 12. t. m. ob 15 v mestni zastavljalnici na Poljanški cesti 15. Spet opozorjamo, da traja zastavna doba posameznih predmetov samo natanko 6 mesecev ter po preteku tega roka predmeti zapadejo.

Haggard — „Roža sveta“

V poizvedovalnem oddelku Rdečega križa, Via Ariella Rea 2, II. nadst. (Gospodstvska c.), soba 3, naj se med uradnimi urami od 8—12 javijo naslednji: Bonač Pepi, Bosnič Dmltar, Černe Andrejka, Dautović Abarajt, Gerbec Vera, Grasselli Majda, Grill Andrej, Ivanc Ivan (svoje), kapetan Ljubiša-Jovanović-Petković, Kaučič Pavla, Klun Ludvik, Koželj Stanko, Krajec Janko, Magdič Neža, Mihajlov Božo, Muha Metod, Pertot Genovefa, Pogacnik Mira, Popov Obrad, Slovnik Anton, Šraj Alojz (svoje), Skaberne Milka, Smitek Lojzka, Strukelj Valentin, Teodorovič J. Blagoje, Truden Anton (svoje), Vršič Justina, dr. Vrtnjak Slavko, Zuncac-Logar Zofija, svoji ali znanci Panzek Ane in Straus Franca.

Ljubljansko gledališče

Drami:

Petek, 8. januarja ob 15: »Vdova Rošlinka«. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol. Sobota, 9. januarja ob 17:30: »Deseti brate«. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol.

Opera:

Petek, 8. januarja ob 17: »Thais«. Red A. Sobota, 9. januarja ob 17: »La Boheme«. Red B.

ROKODELSKI ODER

Nedelja, 10. januarja ob 5 popoldne: »Trije kralji«. Opozorjamo na predprodajo vstopnic, ki bo na dan predstave od 10—12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrarkova 12-1.

na 10 km je zmagal znani smučarski tekač Demetz, ki je omenjeno progo prevozil v času 33:04, na drugem mestu je bil Jamnik, šele na 11. mesto se je pa plasiral tudi znani Seelos v času 39:19.

Preteklo nedeljo so Celjani priredili veliko tekmovanje v namiznem tenisu. K zeleni mizi so prišli tudi Jeseničani, ki so se posebno v zadnjem času kar dobro odrezali. Za Jesenice so nastopili Knifec, Strumbl in Lakner, za Celjane pa so igrali Vrečič I. in II., Čeh in Rebenšek. Po trdih borbah se je dvojni končal neodločno, kar je za Celjane gotovo uspeh.

Naročajte Slovenski dom!

A. DENNERY:

DVE SIROTI

52

Preden je zapustil viteza, je zdravnik Hebert zlozil zadnji nlačenjev odpor in neodločnost, in sicer z razlogi, ki so doslej popolen uspeh.

Rekel je Rogerju, da bo s svojo brez-pogojno vdanostjo volji in hotenju načelnika lahko izprosil pomilostitve za Henriko, dosegel pa tudi svojo rehabilitacijo pred vsem svetom.

Potem je treba misliti na ubogo Marjano, ki se je bila žrtvovala za siroto. Tudi zanjo bo treba najti zadostitev. Vse to pa se bo posrečilo le tedaj, ako mladenič ne bo razjezil grola z upornostjo in izrazi, ki bi ne bili na mestu.

Ljubezen do Henrike je silila Rogerja, naj slepo uboga vse, kar mu naroča zdravnik. Najel je vozilo in se odpeljal proti hiši svojega strica. Med vožnjo mu je tiseč misli švigalo po glavi, ko pa se je kočija ustavila, je sklenil, da bo zdravnik ubogal.

Prijavil se je načelniku. Medtem pa je zdravnik nadaljeval z izvajanjem svojega načrta.

Henrika ga od dne, ko je z njo govoril o pobegu viteza iz Bastille, ni več nikoli videla. Zdelo se ji je, da je močno obložen z delom. In res je bil zdravnik zelo zaposlen z mučnimi sekrbniki, ki mu jih je povzročala bolezen grofice

Diane, razen tega pa je bil v skrbeh tudi zaradi mladeničevega izginotja.

Tisti dan, ko je prišel Roger na obisk k zdravnikovo hišo, ga je Henrika videla skozi okno in mu hotela pokazati Luiza, da bi spoznal, da je eden njegovih ciljev že dosežen in da bo odslej naprej treba misliti le na samega sebe.

Ob pogledu na mladeniča je začutila, da se je v njej na novo vnela vsa ljubezen, ki so jo nedavne nesreče in težke brige že potisnile nekoliko v ozadje. Ob misli na vse tisto, kar je pretrpel, je čutila da ga še bolj ljubi... kljub temu da je vedela, da ta ljubezen ne bo dolgo več, ker je bila prepovedana.

Doslej s svojo sestro še ni govorila o tem novem čustvu. Ni hotela, da bi čisto srce uboge deklice vztrepetalo ob misli, da je v času njene odsotnosti Henrika morebiti le za droben hipce pozabila na svojo sestro in v svojem srcu dala prostora za ljubezen do nekoga drugega.

Zdravnik je potreboval pomoč oseb eirot. Zasnoval je načrt, da bo pri načelniku policije zaprosil za pomilostitev deklice.

Tisti dan, čim se je vrnil v hišo, in prav tedaj, ko je nasvetoval Rogerju, naj gre k svojemu stricu, je imel zdravnik razgovor s Henriko.

»Drago dekle,« je rekel, čim je stopila v sobo, »upam, da niste govorili s svojo sestro o...«

»Ne, nič...« je takoj odgovorila Henrika in zraven zardela, ker je takoj razumela, na kaj je zdravnik meril.

»Storili ste prav,« je nadaljeval učejak. Sedaj me pa dobro poslušajte! Rabin vašo pomoč in zato vas prosim, da dobro prisluhnete temu, kar bom povedal. Vi veste, da zaenkrat še niste popolnoma svobodni.

»Kako to...?« je začela deklica, ki jo je mraz strelal ob misli da bi jo utegnili še enkrat pograbiti straža in jo spet vreči v Salpêtrière. »Saj nisem zagrešila nobenega zločina. Nobeno sodišče mi ni sodilo in zato me tudi ne morejo kaznovati.«

Dobri mož, ki je to poslušal, je obrnil svojo glavo malce v stran, da bi prikrl čustvo, ki ga je v njem vzbudil njen upravičeni protest. Zbral se je in potem počasi spregovoril:

»Prav imate, moja hčerka, toda vi še vedno niste prosti obožbe in vami pred obožbo. Jaz sem mislil, da bi vas skupaj z neko drugo osebo pospremil do grofa de Linieres in zaprosil za vašo pomilostitev.«

Ob tem imenu je deklica prebledela in ustne so ji zatrepetale.

»Jaz, pa k temu človeku? Po vsem tem, kar je zlega storil meni... in vitezu de Vaudreyul.«

Toda vi veste, da je bila vaša krivda v tem, da ste hoteli izrabiti dejstvo, da se je Roger zaljubil v vas in vas hotel poročiti. To je greh, ki vam ga je pripisal grof.

»Toda vi dobro veste,« je viknila Henrika solznih oči, »dobro veste, da sem odklonila njegovo ponudbo, da bi se še videla in se govorila. Vse to vam je znano.«

»Brez dvoma, moja mala, gotovo, da to vem. Toda potrebno je, da tudi grof eliši to vašo obrambo. On vas je našel ob strani grofice kmalu potem, ko je vitez odšel iz sobe, in tedaj mu je jeza zastrla vsako pametno presojo.«

Henrika je jokala. Njena nedolžnost in njena ljubezen sta se spopadli v njej. Vedela je, da bi s temi svojimi izjavami pred grofom Linieresom lahko rešila Rogerja in ga spet vrnila v naročje njegove družine. Njena nedolžnost pa ji je brnila, da bi se popizlala pred načelnikom policije.

Toda zmagala je ljubezen. Izjavila je, da je pripravljena zdravniku slediti.

»Sedaj greste z menoj, toda spremlja vas bo neka druga oseba, ki bo nastopila v vašo obrambo.«

»In... kdo je ta oseba?«

»Saj si lahko mislite.«

»Luizal!«

»Vaša sestra.«

Toda, saj nič ne ve o vsem, kar se je pripetilo! Nočem, da bi izvedela za mojo ljubezen do viteza! Ona, ki je tako dobra in ne misli na nikogar drugega kakor name.«

Doktor Hebert ji ni odgovoril. Stopil je k vratom na drugem koncu sobe in jih odprl. Pojavila se je jokajoča Luiza, ki se je vrgla čestri v naročje.

»Pojdi, sestra, pojdi! Stopiva tja, kamor nama veva zdravnik in videla boš, da bom že znala izprostiti milost

zate. Nikar ne plakaj! Gospod zdravnik, pojdimo takoj!«

Srečanje med stricem in nečakom po vsem tistem, kar se je med njima dogodilo, ni moglo poteci na lepši način.

Roger je izjavil, da se je vrnil v hišo, da bi pozdravil drago mu osebo, ji rekel zbogom in potem za vedno odstopoval.

Načelnik mu je hotel ravno odgovoriti, ko je sluga odprl vrata, ki so vodila v grofice sobane, in grofica ee je pojavila na pragu.

Ni rekla nobene besede, temveč stegnila je roki in objela ljubljene nečaka. Potem je z izrazom priznanja pogledala svojega moža.

»Hvala ti, da si mi ga poslal.«

Dala se je od nečaka povesti v naslonjač in se usedla. Roger se je usedel k njenim nogam in njene roke držal v svojih.

»Ljubi moj, gotovo si moral dosti trpeti.«

»Ne govoriva o meni, teta, pač pa o vsem,« je odvrnil vitez.

Grof de Linieres se je umaknil v kot.

»Lahko govoriva v navzočnosti grofa...« saj me je zalotil pri njej.«

»O tej ubogi Henriki?« je dejal Roger in vstal, potem pa se obrnil proti načelniku, ki je bil stopil bliže, in mu z grajočim glasom dejal: »In njena bolečina vas ni ganila?«

»Neke druga bol, ki je bila še hujša, je takrat zmedla mojo pamet. Vi, Diana, ste bili presumeni in ste jokali, pa ne zaradi Rogerja in tudi ne zaradi tiste Henrike, temveč zaradi neke druge osebe. Ali ni res, Diana?«

Začetek vojskovanja z letali

Že leta 1793 je nek francoski častnik predlagal uporabo balonov, prednikov današnjih oglednih letal, tudi na bojišču

Vojskovanje z letali, ki je danes zavzelo že tolikšen obseg in je za doseg uspehov na bojišču, pa tudi v daljnem zaledju izrednega pomena, ima svoj začetek v Parizu. Če gledamo stare slike, ki predstavljajo prizore iz vojne leta 1790, zlasti pa še slovito obleganje francoske prestolnice Pariza po nemških četah, nam kaj hitro padejo v oči neokretni baloni nad nasprotnikovimi bojnimi vrstami, ki so razpostavljene za naskok. In v kabinah teh balonov, ki se zibljejo po zraku, polnem umazane dima z bojnih poljan, vidimo tu pa tam tudi kakšnega »letalskega« častnika v blesteči uniformi in oboroženega z dolgim, nerodnim daljnogledom. V teh slikah je torej ovekovečen vojskovodja z letali.

In da bomo še nekoliko natančneje, povejmo, da je leta 1793 nek urednik lista »Journal de Paris« predlagal v nekem svojem članku, naj bi balone uporabljali tudi v boju s sovražnikom. Opazovanje premikov sovražnikovih čet z višin bi bilo že po mnenju tega častnika iz 18. stoletja brez dvoma zelo koristno. Tako se je res zgodilo, da so se Francozi v bitki pri Fleurusu 26. junija 1794 kot prvi posluzili balona, z vrvmi privezanega k tlom.

Napoleon ni pripisoval balonom nobene važnosti

A čeprav so s tem prvim »letalskim« nastopom dosegli brez dvoma precejšnje uspehe, je bil vendar Napoleon Bonaparte mnenja, da je uporaba balonov v vojne namene brez vsakega haska, in je odločno nasprotoval, da bi se te vrste orožja razvilo in izpopolnilo. Šele v vojni leta 1870 so znova začeli uporabljati balone na bojišču ter z njimi dosegli uspehe, ki jih ni mogoče zanikavati. Nemci so sestavili v Kölnu dva ločena vojska oddelka, od katerih je vsak štel po dvesto mož in ki sta bila oborožena tudi z baloni. Naloga teh dveh oddelkov je bila, opazovati zviška premike francoskih čet. Napeljana brzotjavna žica in številni visoki koli po hmeljskih nasadih so zelo ovirali manevriranje z baloni.

Med obleganjem Pariza

so Nemci večkrat poskušali spustiti v zrak k tlom privezane balone, a francoski topovi so streljali le predaleč, da bi se Nemcem to moglo posrečiti vsaj v tolikšni bližini francoske prestolnice, da bi bilo za obleganje to nevarno. Nasprotno pa so Francozi v obleganem Parizu tedaj uporabljali balone v tolikšni meri kakor dotlej še nikdar. Na Trgu sv. Petra je bil štiriinajst dni neprenehoma »zasidran« francoski balon, s katerega so Francozi opazovali sovražnikova premikanja okrog Pariza ter tako lahko sproti dajali povelja svojemu topništvu, kam naj strelja, da bo učinek največji. Francozi so se torej že tedaj z velikim pridom posluzevali balonov tudi v boju s sovražnikom.

Zimski mraz in megla pa sta potem naredila konec uspehom s to najnovejšo in tako

koristno iznajdbo. Vojaške oblasti so tedaj prodale vse svoje balone pariški Poštni upravi, ki je upala, da bo z njihovo pomočjo lahko organizirala pošto zvezo s tujino.

V dobi od konca septembra 1870 do 28. januarja 1871, ko so pruske čete vkorakale v francosko prestolnico, se je kar

64 balonov dvignilo iz obleganega Pariza

v zrak, z njimi pa 91 potnikov, tri milijone pisem, od katerih je bilo vsako težko tri grame in 365 golobov — poštarjev. Tri od teh balonov so Nemci sestrelili. 12. novembra 1870 so Prusi prvič uporabili »protiletalski« top, ki ga je nalašč v ta namen izdelala tvrdka »Kruppe«. Bil je to prednik današnjih protiletalskih topov, in je njegov kaliber znašal 37 mm. Ta prvi protiletalski top iz leta 1870 je bil na kolesih. V zvezi s tem je zanimivo povedati, da je nemška vojska imela že leta 1906

prvo protiletalsko motorizirano topniško baterijo

Ker je bilo samo podnevi mogoče streljati na balone, se je Parizanom porodila misel, da bi balone spustili v zrak pomoči, ko ni bilo nevarnosti, da bi jih zadevale topovske kroglice. Od omenjenih štiri in šestdesetih balonov, ki so se dvignili iz obleganega francoske prestolnice, preden so v Pariz vkorakale pruske čete, sta dva pristala v Nemčiji, dva sta padla v morje, eden pa je prispel celo na Norveško ter naredil 1500 km dolgo pot. Vsega skupaj jih je 36 prispelo na kraj, kamor so bili namenjeni, ter tako rešili nekaj ljudi in pošto.

Kako je ušel iz Pariza zunanji minister Gambetta

6. oktobra 1870 se je tudi zunanji minister Gambetta skušal rešiti in uiti z balonom iz obleganega Pariza na varno. Baje je prav malo manjkalo, da ni padel Nemcem v roke. Balon, s katerim se je vozil zunanji minister, je veter zanesel v bližino Creila, komaj 300 metrov proč od neke pruske postojanke. Častnik se je tako prestrašil, ko je zagledal francoski balon, da je dolgo časa ugrabil, kaj bi storil. S tem pa je dal francoski posadki na balonu toliko časa, da je spustila z balona obtežilo, se naglo dvignila ter ušla na varno. Nemška krogla je sicer lahko ranila ministra Gambetta v roko, a je kljub temu srečno prispel v Montidier, odkoder se je podal v Tours, da tam organizira nadaljnji odpor.

Tečaji nemščine za tuje delavce v Nemčiji

Kmalu po tistem, ko so začeli prihajati v Nemčijo tuji delavci, je nemška delovna fronta takoj začela s prirejanjem tečajev nemškega jezika za tuje delavce. Ti tečaji so bili deloma po taboriščih, kjer so delavci stanovali, deloma pa pri podjetjih ali kmetijah, kjer so bili zaposleni. Danes potekajo ti tečaji, na katerih se tuji delavci uče nemščine, že skoraj povsod v popolnem redu. Vsak tečaj obsega 50 dvojnih ur. Če po 28 dvojnih urah zna vsak delavec, ki tečaj obiskuje, toliko nemško, da lahko bere dnevni časopis svojega taborišča, ki ga izdajajo v nemščini. Najprej nauče tuje delavce tistih besed, ki se največkrat uporabljajo v njihovi stroki. Dolej je bilo, kakor pravi neko poročilo iz Berlina, že okrog 400 tečajev, nadaljnjih 800 pa se je začelo pred nedavnim. Računajo, da se je do konca lanskega leta naučilo že kakšnik 115.000 tujih delavcev nemškega jezika, vsaj toliko, da se lahko porazgovore.

Socialno skrbstvo na Finskem lahko vsem služi za zgled

Helsinki, CE. V zadnjih desetih letih se je socialno skrbstvo na Finskem zelo izpopolnilo, tako da bi pač lahko služilo za zgled marsikateri drugi državi, ki se morda ponosa z vsemi mogočimi sodobnimi pridobitvami na vseh poljih, a socialnega vprašanja še ni znala zadovoljivo rešiti. Zelo važen je na primer nov zakon, ki so ga na Finskem uveljavili leta 1939 in ki določa pokojnino tistim, ki so se pri delu pohabili ali pa so že prestari, da bi svojo posel mogli opravljati še dalje. Ta velikopotezni socialni ukrep je prinesel velike koristi vsemu

HENRIK SIENKIEWICZ

ROMAN V SLIKAH

173
Petronij in Vinicij sta odšla od cesarja Vinicij je pri povedoval o svoji sreči, zraven pa o zlih slutnjah, katerih se ni dotresel vse od tistega večera, ko sta z Ligijo posluzala levje rjovenje v Rimu. Dejal je, da se boji, da ga cesarica zasleduje in da se bo skušela maščevati. Prosil je Petronija, naj mu pomaga, zakaj zdaj se mu da Ligiji in njemu grozi nevarnost. Tisti levi

»Jaz se smeje slutnji in usodi,« mu je smej se odgovoril Petronij ter mu položil roko na ramo. »Glej, kako jasna je noč in zvezde se utrinjajo kakor dež. Marsikomu je to zlo znamenje. Jaz pa si mislim, če je med njimi tudi moje, potem mi ne bo manjkalo spremljevalcev.«

Pomolčal je, potem pa pristavil:

»Sicer pa, če je vaš Kristus znal vstati od smrti, bo nemara tudi vaju znal ubraniti pred smrtjo.«

In Vinicij mu je moral pritriliti.

174
Ko se je Neron prihodnji dan naveličal petja in godbe, si je ohomotal vrat s svilnim robcem ter dejal, da mora k morju na sveži zrak. Izmed vseh dvorjanov je povabil samo Petronija in Vinicija. Vinicij mu je moral podati roko, da se je naslanjal nanjo, ko so hodili. Spotoma jim je razodeval svoje srce.

»Cesar sem, premore vse in ves svet je moj. Toda godba mi odkriva nova kraljevstva, nova razkošja, nove svetove. Čutim Olimp in bogove in jaz, cesar in bog, se zdim sam sebi kakor prah. Ljudje me imajo za spako in pošast. Vem, kaj govorijo o meni. Toda nihče ne ve, kako sem dober, kadar me prevzame umetnost s svojo čisto močjo.«

Petronij ni dvomil, da govori Neron resnico. Prihrjeval mu je, se laskal njegovi darovitosti in veleumju, rešil mnogrede življenje nekaj ljudem, ki jih je hotel cesar dati pobiti kot tekmece v poeziji in godbi, ter skušal v teh rdečebredčevih šibkih trenutkih doseči od njega čim več dobrega.

finskemu delovnemu ljudstvu. Vsak finski državljan, ki dopolni 18. leto starosti, je zavarovan proti morebitnim nezgodam in za primer bolezni. Iz prispevkov, ki jih mora vsak zavarovaneec plačevati, so ustanovili sklad, iz katerega bo dobival nekako pokojnino, ko bo star. Zdaj je na Finskem zavarovanih 1.900.000 ljudi, ali z drugimi besedami, 54 odstotkov vsega finskega prebivalstva.

Ladoško in Ilmsko jezero

V vojnih poročilih z vzhodnega bojišča se zlasti zadnje čase pogostokrat omenjata Ladoško in Ilmsko jezero, od katerih se tudi igravajo precej živahni boji. Naj zato povemo nekaj malega o teh dveh velikih evropskih jezerih, da si bomo njuno velikost bolj predstavljali, kakor smo si jo morda doslej. Pot okrog

Ilmskega jezera je dolga 198 km, dolgo pa je to jezero 48 km (nekaj več, kakor pa je dolga pot iz Ljubljane do Tržiča na Gorenjskem). Širina Ilmskega jezera znaša 39 km. Reka Volhov veže Ilmsko z Ladoškim jezerom, ki je največje jezero v Evropi. Pot okrog njega je dolga 944 km, dolžina jezera znaša 215 km, širina pa 165 km. Površina Ladoškega jezera znaša 18.150 štirinajstih kilometrov. Nanj bi lahko razprostrli vso bivšo Gorenjsko, Dolenjsko in Notranjsko in še ga ne bi povsem pokrili.

Še ta mesec se bodo pomerili na nogometnem polju predstavniki ustaške mladine in pa moštvo italijanske nogometne mladine. Medtem ko imajo Italijani že določeno svojo enastorico, se Hrvatje še niso odločili za svoje zastopstvo. Vsekakor pa bodo italijanski igralci tako močni, da bodo Hrvatje le s težavo uspeli.

HUDIČEV BAJAR

(LA MAREAU DIABLE) Poslovenil K. N.

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

»To še ni vse, oče Leonard, Sicer pa se mi zdi, da sem že prestar. Ni mi več do plesa.«

»Poslušajte,« je nadaljeval Leonard in ga potegnil v stran, kjer sta bila na samem, »zafrknito se vam je, ko ste, vstopivši v hišo, videli, da so že drugi zraven, in sodim, da ste zelo ponosni. Ampak to ni pametno ljubiti moj. Moja hči je vajena, da se moški vrtiljo okoli nje. Posebno zadnji dve leti, odkar je nehala žalovati. Ona se vam vendar ne more ponujati.«

»Dve leti že išče moža in ga še ni izbrala,« je dejal Germain. »Noče se prenatgiti in prav ima. Četudi je na videz razigrana in se vam morda zdi, da je malo lahkomiselna, pa je vendar prebrisana ženska, ki prav dobro ve, kaj počneja.«

»Meni se ne zdi,« je rekel Germain nedolžno, »ker ima tri snubce hkrati. Če bi vedela, kaj hoče, bi se ji vsaj dva zdela odveč in bi ju prosila, naj ostaneta doma.«

»Čemu neki? Tega pa prav nič ne razumete, Germain. Ona ne mara ne za starega, ne za enoakega, ne za mladega, o tem sem skoraj prepričan. A če bi jih odpravila, bi ljudje mislili, da hoče ostati vdova, in nobenega drugega ne bi bilo več blizu.«

»Ah, da, ti trije služijo torej kot napisna tablica.«

»Kakor hočete reči. Ali pa je to kaj napačnega, če je njim tako prav?«

»Vsak po svoje,« je rekel Germain.

»Vidim, da po vaše to ni. Ampak pogledajte, saj bi se lahko pomenili, če ste ji vi všeč, bi one že spravili s poti.«

»Če sem ji všeč, in koliko časa bi bilo treba čakati in vohati, da bi izvedel, ali sem ji všeč?«

»To je pa od vas odvisno, mislim, če znate kaj govoriti in na srce pihati. Vse doslej je moja hči prav dobro uganila, da je najlepši čas njenega življenja ravno ta, ko se snubej shukajo okoli nje. Nič se ji ne mudi, da bi morala postati podložna možu, če zdaj lahko več moškim hkrati vlada. In tako se pač lahko zabava, dokler ji bo ta igra všeč. Če pa ji boste vi bolj všeč, kakor pa ta igra, se igra lahko konča. Vi samo glejte, da se ji boste prikupili. Prihajajte vsako nedeljo, plešite z njo, dajte ji čutili, da se resno poganjate zanjo, in če vas bo presodila, da ste ljubeznivejši in pri ljudeh bolj kakor drugi, vam bo to nekega lepega dne gotovo povedala.«

»Brez zamere, oče Leonard, vaša hči ima pravico, da ravna po svoji glavi, in jaz nimam pravice, da bi jo za to karal. Na njenem mestu bi jaz ravnal drugače. Bolj odkrit bi bil in ne bi pustil, da bi moški zapravljali čas z menoj, ko imajo gotovo pametnejšega posla, kakor pa da se slinijo okoli ženske, ki jih vleče za nos. Če pa najde na vse zadnje svojo zabavo in svojo srečo v tem, me to ne briga. Samo nekaj vam moram povedati, kar me moti že od davi, da bi vam moral pojasniti, ko ste se koj spočetka zmotili zaradi mojih namenov in mi niste dali časa, da bi vam odgovoril, tako da mislite zdaj nekaj, kar ni res. Vedite torej, da nisem prišel do vas zato, da bi zasnil vašo hčer, ampak bi le rad kupil od vas par volov, ki jih namerjate gnati na sejem prihodnji teden in ki o njih moj tast trdi, da bi mu ustrezali.«

»Razumem, Germain,« je odgovoril Leonard prav mirno. »Premislili ste si, ko ste zagledali mojo hčer z njenimi snubei. Kakor vam je všeč. Videti je, da marsikaj enega privlači, drugega pa odbija, in pravico imate, da se umaknete, čeprav še niste zastavili svoje besede. Če bi zares radi kupili moje vole, pridite in oglejte si jih na pašniku. Pomenila se bova. Če sklenete kupiti ali ne, južniali boste z nami, preden se vrnete domov.«

»Ne maram vam biti v nadlego,« je rekel Germain. »Morda imate tu še kaj posla. Jaz se dolgočasim, ko gledam, kako plešejo in sam nimam kaj početi. Grem kar pogledat vašo živino in se bom oglašil pri vas.«

Nato se je Germain izmuznil in je krenil proti pašniku, kjer mu je bil Leonard zares pokazal od daleč del svoje živine. Bilo je res, da je namerjal oče Maurice kupiti par volov in Germain je mislil, da mu bo oče Maurice rajši odpustil, da po svoji krivdi ni nič opravil, če mu pripelje lep par volov po zmerni ceni domov.

Hitro je stopal in kmalu ni bil več daleč od Ormeauxa. Tedaj se mu je zahotelo, da bi spet videl svojega sinka in tudi Marišo, čeprav je izgubil vsak up in tudi preganjal misel, da ga bo osrečila. Vse to, kar je pravkar videl in slišal, ta spogledljiva in nečimerna ženska, ta hkrati premeteni in omejeni oče, ki je dajal svoji hčeri potuho pri njenem ošabnem in neiskrenem početju, to mesno razkošje, ki se mu je zdelo greh nad vzvišenostjo kmetijskih navad, ta čas, ki ga je zatrl s prazno slamo, ta hiša, ki je tako zelo drugačna od njegove domače hiše, to silno neugodje, ki ga občuti kmetijski lovek, kadar pride iz svojega delovnega okolja, vse te enprilike in zmešnjave, ki jih je preстал v zadnjih urah, vse to je vzbujalo v Germainu željo, da bi spet videl svojega otroka in svojega malo soseda. Četudi bi vanjo ne bil zaljubljen, bi jo bil vendarle poiskal, da bi se razvedril, in se umiril.

A zaman je gledal po okoliških pašnikih. Ni videl ne Marišo ne Petrika. In vendar je bil čas, ko so pastirji že na pašni. Neki ledini je bila velika čreda. Vprašal je fanta, ki jo je pač al so to ovce z ormeauxske pristave.

»Da,« je rekel otrok.

»Ali si ti pastir? Ali v teh krajih fantje pasejo drobnico?«

»Ne. Pasem danes zato, ker je pastirica odšla. Zbolela je.«

»Ali mar nimate nove pastirice, ki je dospela davi?«

»Oh, kaj še! Ona je tudi že odšla.«

»Kako, odšla? Ali ni imela otroka s seboj?«

»Da, fantka, ki se je emiril. Oba sta odšla pred kakima dve ma urama.«

»Odšla — kam?«

»Najbrž tja, od koder sta prišla. Nisem ju vprašal.«

»Pa zakaj sta odšla?« je rekel Germain, ki je postajal vse bolj nemiren.